

priredil metodološki priročnik za vzpostavitev omrežja Natura 2000 ter vodil delo strokovne skupine za opredeljevanje območij. Prav v zvezi z načrtovanim vstopom v EU se je njegovo delo izredno intenziviralo, a tudi po vstopu je ostal enako aktiven na mednarodnem področju in med drugim aktivno sodeloval na tripartitnih pogajanjih (biogeografski seminarji) o dopolnitvah omrežja Natura 2000.

Od leta 2006 je bil docent za področje varstva narave in okolja na Biotehniški fakulteti, kjer je svoje obsežno znanje in bogate izkušnje podajal študentom podiplomskega študija Varstva naravne dediščine.

Širša javnost pa pozna Petra zagotovo po njegovih številnih bogato ilustriranih in prijetno napisanih člankih in knjigah. Tako so »Zavarovane rastline« od tiste drobne knjižice v sedemdesetih letih doživele več pravih knjižnih izdaj tudi v nemškem in angleškem jeziku, »100 naravnih znamenitosti Slovenije« je izšlo 1988. leta pri Prešernovi družbi, z za slovenski trg orjaško naklado, kasneje pod podobnim naslovom še v soavtorstvu z Vladimirjem Habjanom. Poljudno strokovni vodnik po Triglavskem narodnem parku je prvič izšel 1989., kasneje je bil preveden tudi v angleščino, primerljiv vodnik je napisal za Ljubljano, 2017. je izšla knjiga »Skriti biseri Slovenije« in popis s tem nikakor ni končan.

Poleg vsega omenjenega je bil Peter v letih 2013–2015 tudi na mestu direktorja Triglavskega narodnega parka, območja torej, ki ga že od zgodnjih začetkov strokovne poti navdušuje. In prav v tem času je TNP z odprtjem informacijskega središča »Bohinjka« v Bohinju za silo potolažil Bohinjce, ki jim sedež parka na odmaknjenem Bledu nikoli ni bil čisto po godu.

In to še ni vse. Če pokličete v naslednje pol ure ... No, šalo na stran. Obširnejši intervju s slavlencem bo objavljen tudi v reviji Trdoživ, seveda pa smo se ga spomnili tudi Wraberjevem dnevu, na rednem letnem srečanju Društva.

Ob koncu pa vzklikam Petru: še na mnoga ustvarjalna leta.

NEJC JOGAN

Prof. Marinka Pertot – osemdesetletnica

Širok razpon botaničnega delovanja Marinke Pertot smo povzeli ob njenem prejšnjem jubileju (MARTINI & al. 2014), seveda pa se zelo veselimo tudi njenega zdajšnjega. Svoje plodno življenje ni posvetila le učiteljskemu (pedagoškemu, profsorskemu) in botanično-raziskovalnemu delu, temveč je še zdaj dejavna kulturna in družbena delavka v skupnosti Slovencev na Tržaškem, predsednica tamkajšnjega planinskega društva in tako med botaniki kot drugimi razumniki in kulturniki povezovalka strpno razmišljujočih ljudi različnih narodnosti. Vse to, kar je o različnih področjih njenega delovanja povzel Primorski biografski leksikon (PAHOR VERRI 1985), velja tudi za poznejše obdobje. V nadaljevanju bomo zgolj na kratko povzeli tisti del, ki je povezan z botaniko.

Največ delovnega časa je gotovo namenila poučevanju – predvsem na slovenski srednji šoli, inštitutu Žige Zoisa (danes Državni tehniški zavod Žiga Zoisa), a tudi na Univerzi v Trstu, kjer je sodelovala kot mentorica iz didaktike naravoslovja za bodoče učitelje, ki so se na ta poklic pripravljali med podiplomskim študijem. Kljub številnim pedagoškim obveznostim je

bila dolga leta zelo dejavna raziskovalka rastlinstva, še posebej Krasa, a tudi drugih okolij, predvsem v deželi Furlaniji Julijski krajini in njeni sosesčini. Pri tem je bila zelo povezana z dvema, ne samo v Italiji, temveč tudi širše zelo znanima in spoštovanima botanikoma, s pokojnim profesorjem Livijem Poldinjem in od nje nekoliko mlajšim profesorjem Fabrizijem Martinijem. S prvim je med drugim sodelovala pri monografiji *Gentiana sect. Cyclostigma* v Furlanskih Alpah in na Krasu (PERTOT & POLDINI 1979), kjer sta avtorja podala izčrpen pregled vrst, ki pripadajo tej skupini. Objavila je nahajališča zanimivih, novih ali redkih vrst za deželo Furlanijo (npr. *Juncus tenuis*, *Coronopus didymus*, *Paspalum dilatatum* in *Symphytum bulbosum*) – PERTOT (1988, 1989, 1992 in 1996). Bila je med sodelavci in sodelavkami obsežnega projekta (programa), katerega rezultat je bila odmevna knjiga Horološki atlas vaskularnih rastlin v Furlaniji Julijski krajini (Atlante corologico delle piante vascolari nel Friuli-Venezia Giulia) (POLDINI 1991). Atlasu so sledili Dodatki, ki so v naslednjih letih izhajali v reviji Gortania (izdajatelj Furlanski naravoslovni muzej v Vidmu). Raziskavo o vzorcih razširjenosti pontskih elementov na Krasu in v Jugovzhodnih Alpah so predstavili v Mariboru leta 1988 in objavili leta 1990 (POLDINI & al. 1988, 1990).

Njena revizija herbarija Valentina Plemija (PERTOT 1996) je bila tudi priložnost za preučitev lika in dela tega v 19. stoletju živečega slovenskega botanika. Poudarila je njegov prispevek k poznavanju flore Furlanije, še posebej njegovo najdbo Scopolijeve črnobine (*Scrophularia scopolii*) na planini Bistrica (Bistrizza) pod goro Ojstrnik (Osternig) v Karnijskih Alpah, ki jo je tudi sama potrdila in je še zdaj eno redkih nahajališč te vrste v celotni Italiji.

Slavljenkina številna zanimanja se kažejo tudi v njenem sodelovanju pri naravovarstvenih in okoljevarstvenih študijah, kot na primer pri analizi meril za ocenjevanje naravnih vrednot na Tržaškem in Goriškem krasu (PERTOT 1989), pri kartiranju biotopov v mestnem okolju Trsta in proučevanju vrb in njihove vloge v varstvu okolja (MARTINI & PERTOT 2000).

S prof. Martinjem je sodelovala pri raziskavah urbane flore, še posebej pri kartiranju rastlinstva Trsta (MARTINI & PERTOT 2000, MARTINI 2009). Prav tako je bila udeležena pri raziskavah razširjanja rastlin s trosi, semeni, plodovi, v odnosu do urbane strukture in izrabe tal (CODOGNO & al. 2006).

Je tudi prevajalka (v italijanščino je prevedla vodnik Nade Praprotnik o Botaničnem vrtu Juliana v Trenti, PRAPROTNIK 2000 in ponatis 2006 na seminarjih in srečanjih pa prevaja sočasno) in ocenjevalka del drugih avtorjev, recimo knjige Erike in Sandra Pignattija Rastlinski svet Dolomitov (MARTINI & PERTOT 2015).

Ta kratek povzetek delovanja Marinke Pertot je namenjen spoštljivemu poklonu vsestranski osebnosti ženske, botaničarke, učiteljice in raziskovalke ob njeni osemdesetletnici. Zahvaljujemo se ji za njeno plodno botanično delovanje, ki ga opravlja rada, z nasmehom na ustnicah, ki ostaja enak, kot je bil pri njenih dvajsetih letih. Vse najboljše ji želijo tudi ostali botaniki, združeni v Botaničnem društvu Slovenije.

LITERATURA

- MARTINI, F., M. KALIGARIČ & I. DAKSKOBLER, 2014: Prof. Marinka Pertot – sedemdesetletnica. Hladnikia (Ljubljana) 34: 97–99.
- MARTINI, F., 2009: Flora vascolare spontanea di Trieste. Lint, Trieste, 338 pp.
- PAHOR VERRI, N., 1985: Pertot, Marina (Marinka). In: Jevnikar, M. (ed.): Primorski slovenski biografski leksikon: 11. snopič Omersa – Pirjevec, Goriška Mohorjeva družba, Gorica, p. 631.

- POLDINI, L. 1991: Atlante corologico delle piante vascolari nel Friuli-Venezia Giulia. Inventario floristico regionale. Regione Autonoma Friuli-Venezia Giulia & Università degli studi di Trieste, Dipartimento di Biologia, Udine, 898 pp.
- PRAPROTNIK, N., 2000: Il giardino botanico alpino Juliana di Val Trenta. Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana, 125 pp.

Izbor botaničnih objav prof. Marinke Pertot

- CODOGNO, M., F. MARTINI & M. PERTOT, 2006: Frequency and behaviour of the diasporological types in the urban flora of Trieste (NE-Italy) and their relations to the structure and use of the territory = Frekvenca in načini razširjevanja diaspor v urbani flori v Trstu (severovzhodna Italija) v odnosu do urbane strukture in izrabe tal. Razprave 4. razreda SAZU 47 (1): 103–115.
- GENZO, C. & M. PERTOT, 1996: Indagini floristiche sul territorio urbano di Trieste con particolare riguardo alle specie antropocore. Atti Mus. civ. Stor. nat. Trieste 47: 301–308.
- PERTOT, M., 1985: Poskus številčnega vrednotenja naravnega okolja. Proteus 47 (9–10): 339–345.
- PERTOT, M., 1988: *Juncus tenuis* Willd. (Juncaceae). In: Martini, F. & L. Poldini (eds.): Segnalazioni floristiche dalla Regione Friuli-Venezia Giulia III. Gortania (Udine) 9 (1987) 157–158.
- PERTOT, M., 1989: Kraška gmajna se bo kmalu zarasla. Proteus 52 (2): 59–61.
- PERTOT, M., 1989: *Coronopus didymus* (L.) Sm. (Brassicaceae) In: Martini, F. & L. Poldini (eds.): Segnalazioni floristiche dalla Regione Friuli-Venezia Giulia III (32–46). Gortania (Udine) 10: 149.
- PERTOT, M., 1992: *Paspalum dilatatum* Poiret (Poaceae) In: Martini, F. & L. Poldini (ed.): Segnalazioni floristiche dalla Regione Friuli-Venezia Giulia IV (47–65). Gortania (Udine) 13: 154.
- PERTOT, M., 1996: Esplorazioni floristiche di Velentin Plemel, botanico sloveno, nel Friuli-Venezia Giulia. Gortania (Udine) 7 (1995): 107–119.
- PERTOT, M., 1996: Note su consolida minore (*Symphytum bulbosum* Schimper) all'estremità del suo areale adriatico. Annales, Series historia naturalis (Koper) 6 (9): 177–180.
- PERTOT, M. & L. POLDINI, 1979: Le *Gentianae* della sect. *Cyclostigma* Griseb. nelle Alpi friulane e nel Carso triestino. Gortania (Udine) 1: 91–119.
- PERTOT, M. & L. POLDINI, 1995: An example of cartography of biotopes in the city of Trieste (NE Italy). Biološki vestnik 40 (3–4): 137–144.
- POLDINI, L., F. MARTINI & M. PERTOT, 1988: Das Verhalten des pontischen Elementes in ökologischer und struktureller Hinsicht am Übergang vom küstenlandischen Karst zu den italienischen SO-Alpen. Forum Pannonicum Rerum Naturarum, Maribor (SLO), p. 33.
- POLDINI, L. & M. PERTOT, 1989: Criteri di indicizzazione del valore naturalistico sull'esempio del Carso triestino - goriziano. Inform. Bot. Ital. (Firenze) 21 (1–3): 133–151.
- POLDINI, L., F. MARTINI & M. PERTOT, 1990: Structural and ecological variation of the Pontic phytogeographical element from the coastal Karst to the southwestern Alps. Studia Geobotanica (Trieste) 10: 133–145.
- PERTOT, M. & L. POLDINI, 1995: An example of cartography of biotopes in the city of Trieste (NE Italy). Biološki vestnik 40 (3–4): 137–144.
- MARTINI, F. & M. PERTOT, 2000: Kartiranje tržaške urbane flore (SV Italija): kratek pregled. Annales, Series historia naturalis (Koper) 10 (2): 233–240.

- MARTINI, F. & M. PERTOT, 2000: I salici e il loro ruolo nella biologia applicata alla tutela dell'ambiente. *Annales, Series historia naturalis* (Koper) 10 (2): 227–232.
- MARTINI, F. & M. PERTOT, 2015: Erika Pignatti, Sandro Pignatti, Rastlinski svet Dolomitov = Erika Pignatti, Sandro Pignatti, Plant life of the Dolomites. *Hacquetia* 14 (2): 319–322.
- SIMONETTI, G. & M. PERTOT, 2003: Krajine Furlanije. In: Costantini, E. (eds.): *Dobrodošli v Furlaniji* : [daljni zahod, nikoli tako blizu]. Società filologica friulana, Udine, pp. 33–62.
- SIMONETTI, G. & M. PERTOT, 2003: Korenine neba : naravno okolje vzdolž meje med Furlanijo in Slovenijo. In: Costantini, E. (ed.): *Dobrodošli v Furlaniji* : [daljni zahod, nikoli tako blizu]. Società filologica friulana, Udine, pp. 459–484.
- SIMONETTI, G. & M. PERTOT, 2003: Od Timave do Tilmenta : otoki, lagune, ribogojnice, plaže. In: Costantini, E. (ed.): *Dobrodošli v Furlaniji* : [daljni zahod, nikoli tako blizu]. Società filologica friulana, Udine, pp. 63–86.

FABRIZIO MARTINI, MITJA KALIGARIČ & IGOR DAKSKOBLER

Rafael Terpin, dva zapisa ob njegovem osemdesetem jubileju

Rafael Terpin, rojen 10. septembra 1944 v Idriji, je akademski slikar, rovtarski krajinar, učitelj, raziskovalec, pisatelj in botanik, predvsem pa neutruden popotnik, mož, ki je dejansko precejšnji del zahodne Slovenije prehodil po vseh mogočih poteh in obiskal tudi njegove najbolj oddaljene koticke. Prav to, potreba po hoji, po biti v naravi, ga najbolj označuje in skoraj vsa njegova raznovrstna dejavnost izhaja iz nje. Zato se je v svojem osnovnem poklicu posvetil predvsem krajini in v svoji izvirni tehniki upodobil množico njenih podob, gora, grap, samotnih domačij. Raziskuje nekdanje kmečke in rudarske hiše, zapisuje zgodbe ljudi, ki so nekoč v njih živeli, a tudi svojo lastno zgodbo, saj svoja doživetja ohranja z izvirnimi pripovedmi in potopisi.

V celotnem opusu tega izjemnega moža ima botanika pomembno mesto. Že od srednješolskih let ima predvsem po zaslugi profesorice Marije Bavdaž oči tudi za rože in gobe. Ko hodi, ne opazuje le pokrajine, hiš in domačij, pač pa tudi kamnine, rastje in rastlinstvo. In to, kar opazi, želi poimenovati, hoče torej vedeti, kako je opaženi rastlini, grmu, roži, praproti ali gobi ime. Tako se je z leti izuril v odličnega poznavalca in našel marsikatero botanično in mikološko redkost. Kot dolgoletni osnovnošolski učitelj likovnega pouka je to svojo botanično veščino privzgajal, jo prenašal tudi na najmlajše rodove. K sebi je pritegnil tudi tiste, ki si z botaniko služijo kruh, se od njih učil, a tudi on njih učil, pretok znanj je bil vedno dvostranski.

Svoje slikarske veščine je povezal s poznavanjem rastlin in rezultat je njegov izjemni »herbarij«, to je zbirka rastlin, ki jih je nabral v naravi in še sveže naslikal. Obsega že okoli 4300 slik (»herbarijskih pol«), na katerih je naslikanih vsaj 3000 različnih vrst. Vsaka slika je opremljena z latinskim in slovenskim imenom vrste, krajem, kjer jo je našel, torej nahajališčem, in datumom najdbe. Rafkov »herbarij« je na Slovenskem gotovo edinstven, je kulturno-znanstveni zaklad in le upamo lahko, da ga bo kot takega prepoznala tudi krajevna in državna skupnost ter ga avtorju pomagala ohraniti za prihodnje rodove. Te svoje izvirne